

DINEY COSTELOE

*Een goede
dochter*

Vertaald door Lia Belt

De Fontein

Februari 1912, Londen

‘Mabel Oakley! Blijf nog even! Ik wil met je praten.’

Juffrouw Chapman, het hoofd van basisschool Walton Street, stond bij de deur naar het schoolplein toe te kijken terwijl de kinderen aan het eind van de dag enthousiast roepend naar buiten renden.

Mabel bleef meteen staan, en er liep een rilling van opwinding over haar rug. Als juffrouw Chapman haar wilde spreken, moest dat betekenen dat ze de brief van papa had ontvangen.

‘Weet je wat ze van je wil, Mabel? Zit je in de nesten? Moet ik op je wachten?’ vroeg Mabels vriendinnetje Annie bezorgd.

‘Nee, dat hoeft niet.’ Mabel gaf Annie een zetje. ‘Ga jij maar naar huis. Ik zit niet in de nesten, ik beloof het, en ik vertel je er morgen alles over.’

Mabel hoopte dat ze gelijk had met haar vermoeden, maar ze wilde het nog niet uitleggen, zelfs niet aan Annie, voor het geval ze zich vergiste.

Terwijl ze wachtte tot de laatste leerlingen het schoolplein hadden verlaten, vroeg Mabel zich af wat papa precies had geschreven. Vroeg hij of ze nog één jaar langer op school mocht blijven, zoals ze hem had gesmeekt? Dat was wat Mabel het allerliefst wilde, maar toen ze hem had verteld dat ze zelfs na haar zestiende nog op school wilde blijven, was hij buitengewoon sceptisch geweest.

‘Waarom zou je dat in vredesnaam willen?’ had hij gevraagd. ‘Heb je nog niet genoeg van school? Wil je niet gaan werken en je eigen geld verdienen? Dan ben je volwassen!’

Mabel schudde haar hoofd. ‘Nee, papa, echt. Ik wil doorleren. Ik wil secretaresse worden, net als juffrouw Harper!’

‘Net als juffrouw Harper?’ zei haar vader met een van afgrijzen vertrokken gezicht. Mevrouw Harper was de secretaresse van de senior partner bij Sheridan, Sheridan & Morrell, het notariskantoor waar hij als klerk werkte, en hij had weleens verteld dat ze de schrik van de typkamer was, of eigenlijk van het hele kantoor. ‘Zij is wel de laatste op wie je wilt lijken. Ze is een oude zuurpruim van een vrouw die ervan geniet om iedereen te commanderen.’

‘Misschien ben ik ook wel goed in commanderen,’ antwoordde Mabel grijnzend.

‘Misschien wel,’ antwoordde haar vader duister, ‘maar ik moet er niet aan denken dat je op haar zou gaan lijken. Ze is een verschrikkelijk mens.’

‘Nou, goed dan,’ gaf Mabel toe. ‘Ik zal niet op haar gaan lijken. Niet op die manier. Maar ik wil wel leren typen, zodat ik op een kantoor kan gaan werken, net als jij. Ik wil niet in de huishouding werken zoals Lizzie!’

‘Je nichtje heeft een prima positie en doet het heel goed,’ merkte haar vader op. ‘Ze heeft het nu al tot tafelmeisje geschopt, en als ze hard werkt kan ze misschien nog hogerop komen. Jij zou hetzelfde kunnen bereiken. Je bent een slimme meid: je zou het snel leren en dan een baan voor het leven hebben.’

‘Maar ik wil niet zo’n soort baan voor het leven. Ik zou het verschrikkelijk vinden. Ik wil heus wel werken voor de kost, papa, maar niet om het huis van iemand anders schoon te maken zoals die arme Lizzie, alleen maar omdat sommige mensen te lui zijn om het zelf te doen.’

‘Nou, nou,’ had haar vader geantwoord, ‘ik denk niet dat Lizzie zichzelf ziet als “die arme Lizzie”, en dat is ook geen standpunt dat ik van de daken zou schreeuwen als ik jou was. Denk eraan, mensen die zich huisbedienden kunnen veroorloven, verschaffen banen en inkomens aan honderden mensen die anders geen werk zouden hebben.’

Hij keek haar indringend in de ogen. ‘Serieus, Mabel. Heel veel mensen zijn voor hun inkomen afhankelijk van de goeude klassen. Je maakt jezelf bij niemand populair als je dat soort opmerkingen gaat spuien. En ik zou het ook niet prettig vinden als een dochter van mij openlijk zulke ideeën uitspreekt.’

‘Nee, goed, papa. Ik zeg het alleen maar tegen jou.’

‘Ja, dat is zo,’ beaamde haar vader. ‘En zo moet het blijven.’

‘Dus mag ik nog een extra jaar naar school?’

‘Ik zal het met je moeder bespreken, en als zij het ook goedvindt, dan moeten we maar eens kijken wat je lerares ervan zegt. Oké?’

‘Oké.’ Mabel wist dat dat het beste was wat ze zou krijgen. Ze was zich ervan bewust dat het zou betekenen dat ze nog zeker een jaar niets aan het gezinsinkomen zou bijdragen, maar als ze typen en misschien zelfs stenografie leerde, kon ze solliciteren bij een kantoor zoals waar papa werkte, en dan zou ze veel meer verdienen dan als inwonend bediende in een of ander chic huis. Het betekende werken tijdens kantooruren in plaats van elke dag doorlopend klaarstaan om te komen opdraven; haar tijd buiten de kantooruren zou haar eigen tijd zijn.

Die lieve papa zou vast besluiten dat ze op school mocht blijven. Toch?

En nu wilde juffrouw Chapman haar na schooltijd spreken, dus had ze vast papa’s brief gekregen.

‘Kom even mee terug naar het lokaal, Mabel,’ zei juffrouw Chapman toen het schoolplein verlaten was. ‘We moeten even rustig praten.’ Er was al een stoel klaargezet tegenover juffrouw Chapmans bureau, en Mabel nam plaats.

Een lang moment keek de lerares schattend naar het meisje dat voor haar zat. Mabel Oakley was een van haar meest intelligente leerlingen. Ze zag er altijd verzorgd uit, met haar blonde haar netjes gevlochten en schone, gestreken kleding; het was duidelijk dat ze uit een ordelijk en trots gezin kwam. Mabel had een onderzoekende geest en hield van

leren om het leren, iets wat Grace Chapman lang niet over al haar leerlingen kon zeggen. Toen ze de brief van de vader van het meisje had ontvangen, waarin hij aangaf dat Mabel mogelijk een extra jaar op school kon blijven, was ze heel blij geweest. Maar ze wist dat ze haar antwoord zorgvuldig moest inkleden. Het zou niet goed zijn om Mabel op ideeën te brengen die te hooggegrepen voor haar waren. Mevrouw Oakley had geschreven dat Mabel wilde leren typen omdat ze secretaresse wilde worden. Maar met types alleen zou ze hooguit in een typkamer terecht komen, geen secretaresse worden. Grace Chapman vond dat Mabel veel beter een opleiding tot lerares kon volgen, zodat ze haar liefde voor leren kon doorgeven aan een volgende generatie. Maar wat er ook voor dat meisje in het verschieft lag, als eerste moest ze haar ouders ervan zien te overtuigen dat het zonde zou zijn om Mabel alleen maar een jaar langer basisonderwijs te geven, terwijl ze ook een van de weinige gelukkigen zou kunnen zijn die doorgingen naar een vervolopleiding. Welke overwegingen hadden Mabels ouders hierin? Was het puur de vraag of een extra jaar onderwijs wel de moeite waard was voor een meisje, of zouden financiën ook meespelen? Simpel gezegd: kon het gezin het zich veroorloven om Mabel op school te houden? Je wist het nooit. Uit trots zouden zulke ouders nooit toegeven dat ze het extra inkomen niet konden missen, dus gaven ze vaak een andere reden op om hun dochters zo snel mogelijk van school te halen.

‘Goed, Mabel,’ begon ze, ‘ik heb een brief gekregen van je vader. Weet je daar iets van?’

‘Ja, juffrouw Chapman,’ antwoordde Mabel. ‘Ik wil graag op school blijven, zodat ik daarna een kantoorbaan kan krijgen.’

‘Dus dit was je eigen idee?’

‘Ja, juf. Ik wil niet in de huishoudelijke dienst gaan werken zoals mijn nichtje Lizzie.’

‘Waarom niet?’

‘Ik wil een baan waar ik mijn hersens bij kan gebruiken. Niet in een huishouden werken waar ik de hele dag domweg bevelen moet opvol-

gen. Ik wil vaste werktijden, zodat mijn werk niet mijn hele leven is. Het liefst als secretaresse.’

‘Of als lerares?’ opperde Grace mild, en ze lachte bijna hardop toen ze de geschokte uitdrukking op Mabels gezicht zag.

‘O nee!’ Mabel kreeg een kleur op haar wangen. ‘Sorry, juffrouw Chapman, ik bedoelde heus niet...’

Het meisje liet haar stem wegsterven toen Grace Chapman droogjes glimlachte. ‘Geeft niet, Mabel. Misschien is lesgeven niets voor jou. Er is nog meer dan genoeg tijd om te besluiten wat je aan het eind van je opleiding gaat doen.’ Ze glimlachte naar het opgelaten meisje. ‘Maak je geen zorgen, ik zal je vader voorstellen dat je nog minstens een jaar doorgaat. Wat vind je daarvan?’

Mabel leek zo verbaasd omdat er om haar mening werd gevraagd dat ze niet meteen antwoordde, maar toen glimlachte ze breed. ‘O ja, schrijf hem dat alstublieft. Dan haal ik hem wel over dat hij me laat blijven. Ik weet dat mijn moeder dat ook wil.’

‘Je beseft wel dat je heel hard zult moeten werken als je secretaresse wilt worden? En je kunt dan niet hier blijven; we zouden je naar de nieuwe vervolgopleiding in Farringdon moeten overplaatsen.’

Mabel staarde haar met open mond aan. ‘Een vervolgopleiding!’ zei ze ademloos.

‘Zoals ik al zei, je zult hard moeten werken. Het toelatingsexamen is in juni, maar ik ben ervan overtuigd dat je dat kunt halen als je je inzet. Wat denk je ervan? Ben je daartoe bereid?’ Grace Chapman trok vragend haar wenkbrauwen op.

‘O ja!’ Mabel was dolenthousiast. ‘O ja, het maakt mij niet uit hoe hard ik moet werken.’

‘Goed, ik zal je vader schrijven, dan zullen we zien wat hij zegt.’

Toen Mabel het schoolgebouw verliet, liep ze op wolkjes. Zij en mam zouden wel op papa inpraten. Ze zou op school mogen blijven en misschien zelfs naar de vervolgopleiding gaan. Wát ze aan het eind van dat extra jaar ook ging doen, de huishoudelijke dienst zou het niet worden.

Op weg naar huis kwam ze langs het station, en impulsief sloeg ze af naar het steegje dat naar de spoorbrug leidde. Vlak voor de brug, met de achtergevel pal tegen het stationsgebouw aan, was een klein gebouwtje met een handgeschilderd bord boven de deur: DRUKKERIJ THOMAS CLARKE. Al voordat ze er aankwam, hoorde Mabel het ritmische bonken van de drukpers en wist ze dat meneer Clarke hard aan het werk was. Het was een koude dag, maar toch stond de deur op een kier om wat frisse lucht binnen te laten, en toen Mabel naar binnen gluurde zag ze hem bij zijn pers staan, waar hij in een gelijkmatig tempo papier invoerde.

Zonder zijn werk te onderbreken, glimlachte meneer Clarke en riep hij: ‘Mabel, lieverd, kom erin. Ik ben hier bijna mee klaar.’

Mabel had meneer Clarke een paar maanden eerder leren kennen, toen haar moeder haar naar de zus van haar vader had gestuurd. Tante Susan woonde aan de andere kant van de oude spoorbrug.

Net toen Mabel langs de kleine drukkerij was gelopen, was er een man onder de brug vandaan gekomen. Hij zwalkte naar haar toe met zijn gulp open, waar zijn lid uit hing. ‘Hallo, meisje,’ lalde hij tegen haar. ‘Wil je het biggetje aaien?’

Mabel bleef verstijfd staan en staarde hem niet-begrijpend aan, maar toen hij haar hand wilde pakken deinsde ze met een gil achteruit, met haar rug tegen de muur van de drukkerij.

Zodra zij gilde, liet de man zijn hand zakken en schuifelde hij terug naar de brug, maar haar kreet was al gehoord door de drukker. Meneer Clarke haastte zich naar buiten, terwijl de man zich uit de voeten maakte, worstelend met de knopen van zijn broek.

‘Mijn lieve kind,’ riep meneer Clarke. ‘Hij is weg! Je bent nu veilig. Kom even zitten in mijn werkplaats. Wat moet jij geschrokken zijn!’

Mabel liet zich het drukkerijtje in dirigeren. De helft van de binnenruimte werd in beslag genomen door de drukpers en de rest door een bureautje, een oude leunstoel, een elektrische lamp, een gasstelletje en een piepkleine gootsteen met koudwaterkraan. Langs drie muren hin-

gen planken vol kartonnen doosjes en achter de deur stond een kleine ladekast. Het zag er allemaal heel functioneel uit, en Mabel, die bij de deur bleef staan, voelde zich er meteen op haar gemak.

‘Kom binnen, kom binnen en ga zitten,’ zei de drukker. ‘Je hebt nogal een schok gehad. Als ik nou eens een lekker kopje thee voor ons zet? En ik heb koekjes.’

Toen hij thee had gezet in een kleine bruine pot, gaf hij haar een beker. ‘Alsjeblieft, meisje, drink dat maar op, dan voel je je gauw weer beter.’ Meneer Clarke was een kleine man met warrig zwart haar doorschoten met grijs en een grote hoornen bril die bijna de hele bovenkant van zijn gezicht besloeg, maar ze zag rimpeltjes bij zijn ooghoeken toen hij glimlachte.

‘Goed, lieverd, ik ben Tom Clarke. Wie ben jij?’

‘Mabel Oakley.’

‘Nou, Mabel Oakley, wat brengt je naar deze uithoek?’ Hij keek naar de tas die ze vastklemde. ‘Zijn je spulletjes veilig?’

‘Ja, dank u, meneer Clarke. Ik breng schoenen naar mijn tante Susan voor mijn neefje en nichtje. Ze zijn mijn broers en mij te klein geworden, maar zij hebben kleinere voeten.’ Mabel nam een slokje thee, met veel suiker erin tegen de schok, maar toen zag ze dat hij geen thee had. ‘Houdt u niet van thee?’ vroeg ze.

‘Jawel,’ zei meneer Clarke glimlachend. ‘Ik heb alleen maar één beker!’

‘O nee!’ riep Mabel ontdaan. ‘Het spijt me.’

‘Geeft niks. Ik had toch net theegedronken. Ik loop straks wel even met je mee, zodat je verder door niemand wordt lastiggevallen.’

Toen Mabel haar thee op had, liep meneer Clarke met haar mee onder de brug door en de straat uit naar het huis van tante Susan. Bij de voordeur stak hij zijn hand naar haar uit. ‘Het was aangenaam om kennis met je te maken, Mabel Oakley. Ik denk niet dat die vent je nog een keer zal lastigvallen. Kom gerust nog eens bij me langs. Ik ben altijd in mijn werkplaats en krijg niet vaak bezoek.’

‘Dat zal ik doen,’ beloofde Mabel, terwijl ze hem een hand gaf. ‘Ik wil weleens zien hoe u drukwerk maakt met die machine.’

Meneer Clarke glimlachte. ‘Ik verheug me erop, juffrouw Oakley.’

Toen Mabel de schoenen bij tante Susan had afgeleverd liep ze terug naar huis, maar inmiddels waren de luiken voor de ramen van de drukkerij dicht en hing er een hangslot op de deur.

Een paar dagen later was ze teruggegaan en had ze een oude mok van thuis meegenomen. Meneer Clarke was blij om haar te zien en vond het prachtig dat ze eraan had gedacht om een eigen beker mee te nemen. ‘Ik laat hem hier staan, als dat goed is,’ zei ze voordat ze vertrok. ‘Dan kunnen we altijd samen theedrinken.’

Dat was het begin geweest van een vreemde maar hechte vriendschap. Mabel vertelde niemand over meneer Clarke. Ze wist niet goed waarom. Was ze bang dat haar ouders hun vriendschap zouden afkeuren en haar zouden verbieden nog eens bij hem langs te gaan? Of was het omdat dit een heel klein stukje van haar leven was dat ze voor zichzelf wilde houden? Ze was er nog steeds niet helemaal uit, maar meneer Clarke en zij voelden zich op hun gemak bij elkaar en geleidelijk aan, in de loop van enkele weken, hadden ze elkaar beter leren kennen. Meneer Clarke had haar zelfs op een dag voorgedaan hoe ze met haar voet het pedaal van de pers moest bedienen, terwijl hij er papier aan toevoerde.

Vandaag was Mabel naar hem toe gesnelde om te vertellen dat ze waarschijnlijk nog een jaar op school mocht blijven. Terwijl hij zijn drukwerk van die dag afmaakte, zat zij op haar kruk en keek toe.

Zodra meneer Clarke klaar was, veegde hij zijn handen af aan een oude doek en pakte de ketel. ‘Jij ziet er enthousiast uit,’ zei hij, terwijl hij het gasstelletje aanstak. ‘Wat is er?’

En dus vertelde Mabel hem hoe dit ene feit haar toekomst zou veranderen. ‘Als ik voor dat toelatingsexamen slaag,’ besloot ze, ‘dan kan ik in de herfst naar de vervolgopleiding. Juffrouw Chapman denkt dat het me kan lukken als ik hard werk. Een vervolgopleiding! En dan zou ik naar de typschool kunnen gaan, en daarna kan ik op een kantoor gaan werken.’

‘Zo te horen heb je het allemaal al uitgestippeld,’ zei meneer Clarke bewonderend. ‘Maar ze geven ook typles op de avondschool, wist je dat, dus misschien kun je het daar alvast leren.’

Mabel had nog nooit over avondschool nagedacht, en ze spraken erover terwijl ze theedronken.

‘Het zou een extra optie kunnen zijn, gewoon voor het geval je vader nee zegt tegen nog meer school, hè?’

‘Ja, maar ik weet zeker dat hij ja zegt.’ Ze zuchtte en dronk haar thee op. ‘Maar nu kan ik beter gaan. Mam zal zich wel afvragen waar ik blijf.’

‘Nou, ik ben heel blij dat je kans maakt op nog een jaar onderwijs,’ zei meneer Clarke, die de theespullen opruimde. ‘Onderwijs is nooit verspild, wat je ook besluit ermee te doen.’

‘De meeste mensen vinden onderwijs verspild aan meisjes. Ze zeggen dat meisjes er alleen maar hun tijd mee vullen totdat ze trouwen. Dat ze geen dingen hoeven te weten, zoals mannen.’

‘Geloof dat maar niet, lieverd,’ zei meneer Clarke. ‘Achter elke grote man staat een intelligente vrouw. Er zal een tijd komen, denk ik, dat vrouwen in deze wereld net zo belangrijk zullen zijn als mannen, dat ze misschien zelfs stemrecht hebben. Ik zal dat allemaal waarschijnlijk niet meer meemaken, maar jij mogelijk wel. Er zijn alleen maar een paar meisjes zoals jij nodig, die voor zichzelf opkomen, en dan zullen we nog weleens zien. Ga jij nu maar naar huis om te vertellen wat je lerares heeft gezegd.’

2

‘Meneer Oakley.’

Andrew Oakley keek op van zijn werk. Juffrouw Harper stond bij de deur van het piepkleine kantoorje dat hij deelde met Arthur Bevis, een nieuwe junior klerk. Hij kwam meteen overeind. ‘Ja, juffrouw Harper?’

‘Meneer Sheridan wil u graag spreken in zijn kantoor... Onmiddellijk.’ Juffrouw Harper, een hoekige vrouw van begin vijftig, droeg haar gebruikelijke grijze mantelpak en witte blouse, met haar haar in een lage knot gedraaid. Ze was de secretaresse van de senior partner, meneer Sheridan, net zoals ze voorheen voor zijn vader had gewerkt, en ze runde het kantoor met ijzeren hand. Ze keek Andrew Oakley met een zwaarmoedige blik aan, en dat voorspelde niet veel goeds. ‘Onmiddellijk, meneer Oakley,’ herhaalde ze, ook al was hij al onderweg.

John Sheridan reageerde op de klopp op zijn deur met een afgemeten: ‘Binnen!’

Andrew stapte de kamer in, waar meneer Sheridan achter zijn bureau een document zat te lezen. De notaris keek niet meteen op, maar zette zijn handtekening onderaan het document voordat hij zijn pen neerlegde en zijn aandacht op zijn klerk richtte. Hij kwam meteen ter zake. ‘Oakley, klopt het dat jij degene was die zich om Peter Everettes zaken bekommerde?’

‘Ja, meneer,’ bevestigde Andrew, die zich afvroeg waar dit heen ging. Er was overduidelijk iets mis. ‘Ik heb van alle documenten handmatig twee kopieën gemaakt, volgens de opdracht.’

Hij had zich afgevraagd waarom ze per se met de hand moesten worden overgeschreven in plaats van ze door een van de typistes te laten overtypen. Al waren het natuurlijk vertrouwelijke zaken: meneer Everettes testament, een verhoging van de toelage voor zijn zoon Alfred zodra die volgende maand de volwassen leeftijd bereikte, en een regeling voor zijn dochter Evadne, waarschijnlijk bedoeld om haar kansen op een goed huwelijk te verbeteren. Privépapieren. Maar er was ook een lijst bij geweest van verschillende panden in de omgeving die meneer Everette mogelijk wilde aankopen. Hoewel het Andrew verder niet aanging, had die lijst hem wel geïntrigeerd. Hij wist dat Everette Enterprises belangen had in allerlei projecten in de stad, maar hij vroeg zich toch af waar Everette al zijn informatie vandaan haalde.

‘Eén kopie van elk document voor onze eigen administratie,’ vertelde Andrew, ‘en de andere zijn naar meneer Everettes privéadres gestuurd.’

‘Nee, Oakley, dat is niet gebeurd.’

Dat verwarde Andrew. ‘Niet gebeurd, meneer? Ik heb dat zelf afgehandeld.’

Sheridan keek hem een lang moment aan. ‘Je bent je ervan bewust dat meneer Everette van Everette Enterprises al heel lang cliënt bij ons is?’

‘Ja, meneer.’

‘Peter Everette, van Myddelton Square?’

‘Ja, meneer.’

‘En dat zijn neef, Edwin Everette, ook een cliënt van ons is?’

‘Ik geloof van wel, meneer, al heb ik zelf nooit met hem te maken gehad.’

Andrew voelde zijn bloed verkillen toen hem een heel akelige gedachte te binnen schoot. De envelop met de documenten was verstuurd aan meneer Peter Everette, maar het adres was Lamb’s Conduit Street geweest, niet Myddelton Square.

‘Het lijkt erop, Oakley, dat de documenten, met alle persoonlijke en

vertrouwelijke informatie die ze bevatten, per abuis naar meneer Everettes neef zijn verstuurd.’

Andrew staaarde zijn baas in consternatie aan. De documenten die hij zo nauwgezet handmatig had overgeschreven, juist om de privacy ervan te bewaren, waren naar het verkeerde adres gestuurd en mogelijk – of zelfs waarschijnlijk – door Edwin Everette gelezen.

‘Ik heb hier een brief van Peter Everette,’ ging Sheridan door. ‘Blijkbaar kwam zijn neef gisteren bij hem langs om de documenten te brengen die bij hem waren beland.’ Zijn baas zweeg even, en Andrew dacht dat alles toch in orde zou komen, maar die hoop werd onderuitgehaald toen de notaris doorging. ‘Het was Peter Everette duidelijk dat de envelop was opengemaakt. Hij is ervan overtuigd dat zijn neef al zijn privé zaken heeft gelezen, en misschien zelfs een kopie van de documenten heeft gemaakt voordat hij ze bij hem bracht. Edwin Everette mag dan een neef zijn, maar hij is lid van een andere tak van de familie, die al twintig jaar vervreemd is van Peter Everettes kant.’

Weer een stilte. ‘Je kunt je voorstellen, zoals de relatie tussen hen is, dat de schade niet te overzien is. In deze brief die ik vanochtend ontving, verklaart Peter Everette, en ik citeer: “Er is een onvergeeflijke breuk in het vertrouwen ontstaan door grove nalatigheid van iemand op uw kantoor, en ik moet erop staan dat die persoon ogenblikkelijk wordt ontslagen. Ik zou geen cliënt van Sheridan, Sheridan & Morrell kunnen blijven als uw firma zo’n incompetent man in dienst houdt. Ik ben voornemens om een dezer dagen persoonlijk bij u langs te komen en verwacht dan te horen dat de betreffende persoon niet langer bij u in dienst is...”’

Meneer Sheridan zette zijn bril af en legde de brief opzij. ‘Wat heb je daarop te zeggen, Oakley? Wat voor excuus kun je aanvoeren voor die onthutsende fout?’

‘Geen, meneer,’ zei Andrew zachtjes. ‘Het was mijn taak om ervoor te zorgen dat die documenten naar Peter Everette werden gestuurd. Hij verwachtte ze de volgende dag, dus terwijl ik de laatste kopie voltooide, vroeg ik meneer Bevis om alvast het adres op te zoeken. Ik heb

niet gecontroleerd of hij de envelop aan de juiste meneer Everette had geadresseerd, en dus ligt de verantwoordelijkheid bij mij.’

‘Dat vrees ik ook, Oakley, en aangezien we behoorlijk veel werk voor Peter Everette doen, kan ik het risico niet nemen om hem als cliënt te verliezen.’ Meneer Sheridan zweeg even. ‘Het was inderdaad een ernstige fout, en hoewel het misschien niet helemaal jouw schuld was, moet jij, als de senior klerk, wel de schuld op je nemen.’

Andrew zei niets, maar bleef aangedaan staan wachten.

‘Daarom, Oakley, vrees ik dat ik je moet ontslaan, met onmiddellijke ingang. Juffrouw Harper zal je betalen wat je nog tegoed hebt, en daarna moet je meteen je bureau uitruimen en het pand verlaten. Spreek met niemand voordat je vertrekt, want dit moet onder ons blijven.’

Andrew haalde diep adem. ‘Meneer Sheridan, ik werk al bijna twintig jaar voor deze firma. Ik erken mijn fout, zal de schuld niet bij Bevis leggen, maar ik verzoek u om me een referentie mee te geven, zodat ik elders een nieuwe baan kan vinden.’

Sheridan keek verbaasd. ‘Een referentie, Oakley? Dat lijkt me niet bepaald gepast. Je wordt ontslagen voor incompetentie. Ik kan moeilijk mijn naam, en die van deze firma, onder een document zetten waarin ik je efficiëntie prijs. Als de reden voor je ontslag uitlekt, dan heeft een andere firma die je op basis van mijn referentie aanneemt alle reden om aan mijn integriteit te twijfelen. Nee, Oakley. Ik wens je een goede morgen.’

En daarop ging de senior partner verder met zijn werk en had Andrew geen andere keus dan de kamer te verlaten. In zijn eigen kantoor stond juffrouw Harper hem op te wachten. Arthur Bevis zat over een registerboek gebogen, zich schijnbaar totaal niet bewust van de terugkeer van zijn collega.

Zwijgend liep Andrew naar zijn bureau. Onder het toeziende arendsoog van juffrouw Harper pakte hij de weinige spullen die van hem waren: een vulpotlood dat hij van Alice had gekregen voor zijn verjaardag, een gestreken zakdoek voor noodgevallen, zijn leesbril en

een boterham met kaas en augurk, ingepakt in een doek voor de lunch. Hij stopte alles zorgvuldig in zijn koffertje en liep zwijsend het kantoor uit.

Toen hij op de gang stond, zei juffrouw Harper: 'Als u even meekomt naar mijn kantoor, meneer Oakley, geef ik u wat u tegoed hebt.'

'Wat ik tegoed heb!' Andrew schreeuwde het bijna, maar hij bond in en liep achter de vrouw aan naar het nisje waar haar bureau stond. Het was woensdag, en hij kon het zich niet veroorloven om drie dagen salaris te laten liggen. Hij bleef in de deuropening staan en wachtte terwijl zij naar haar bureau liep. Het zag er zeer geordend uit: een rekje met pennen en potloden, een potje inkt en een keurig stapeltje papier naast haar schrijfmachine. Terwijl ze daar zo dun en tener in haar eigen domein bezig ging, dacht Andrew oneerbiedig dat ze wel een spin in haar web leek. Hij keek toe terwijl ze een la opende en een zwart geldkistje pakte, waar ze twee pond uit haalde.

'Dit is wat meer dan u tegoed hebt, meneer Oakley, maar meneer Sheridan zegt dat u het teveel van vijf shilling mag houden.'

Als ze denkt dat ik haar zal bedanken, dacht Andrew terwijl hij de munten in zijn portemonnee stopte, kan ze lang wachten!

Zonder nog een woord te zeggen draaide hij zich om, daalde de steile trap af en liep de voordeur uit. Hoewel het een koude dag was, scheen de winterzon stralend; hij knipperde met zijn ogen in het helle licht. Even bleef hij staan en keek naar de drukke doordeweekse straat alsof hij die nooit eerder had gezien. Al sinds zijn dertiende draaide hij mee in die drukte van mensen die naar hun werk en weer naar huis gingen, die op pad waren om de kost te verdienen, maar ineens kwam het allemaal vreemd en onbekend op hem over, alsof hij een buitenstaander was die naar binnen keek.

Hij bleef stilstaan op de stoep. Ik ben bijna veertig, dacht hij, terwijl voorbijsnellende voetgangers tegen hem aan stootten. Ik heb geen baan meer, en zonder referentie ook geen uitzicht op een nieuwe. Ik heb een gezin te onderhouden, maar geen loon.

Hij streed tegen de plotselinge woede die hem dreigde te overman-

nen. Twee pond! Dat was alles wat ze hem waard achtten, na twintig jaar dienst. Het was niet eens zijn fout geweest, en dat wist meneer Sheridan. Andrews enige fout was dat hij de fout van Bevis niet had gezien. Maar om daarvoor te worden ontslagen?

Peter Everette had zijn ontslag geëist. Geld regeerde de wereld, en Peter Everette had geld; een heleboel.

Andrew dacht aan zijn vrouw Alice, die nu al moeite had om de eindjes aan elkaar te knopen. Wat zou ze zeggen als hij midden op de dag thuiskwam, werkeloos, met slechts twee pond in zijn zak? Maar hij kon er niets tegen doen, en de woede kolkte binnen in hem. Hij wilde naar Myddelton Square benen en eisen om Peter Everette te spreken, maar wist dat dat tijdverspilling zou zijn; hij zou niet eens worden binnengelaten. Blindelings draaide hij zich om en ging op weg naar huis. Hij kon die arme Alice het vreselijke nieuws maar beter zo snel mogelijk gaan vertellen.

Terwijl hij de drukke Clerkenwell Road in liep, bedacht hij wat hij tegen meneer Sheridan had kunnen zeggen. Hij had daar niet domweg moeten blijven staan en zijn ontslag accepteren. Hij had meer stampij moeten maken. Hij wist immers wat er in die documenten stond. Ze waren dusdanig belangrijk geweest dat Everette ze per se handmatig wilde laten overschrijven in plaats van ze te laten overtypen door een typiste die er mogelijk over zou roddelen. Stel dat Andrew had gedreigd de details in die documenten openbaar te maken? Stel dat hij dat dreigement alsnog uitte? Toen dat idee hem eenmaal te binnen was geschoten, begon hij er serieus over na te denken. Ze zouden hem nooit zijn baan teruggeven, natuurlijk, maar mogelijk wilden ze hem zwijggeld betalen! Ja, Peter Everette misschien wel.

Geheel in gedachten verzonken en zonder op de vele mensen om hem heen en het verkeer op de drukke straat te letten, stapte hij voor een brouwerswagen de weg op.

Van Diney Costeloe verschenen:

De verloren kinderen

Het meisje zonder naam

Familie op de vlucht

De verloren vader

Twee moedige vrouwen

Een nieuw leven

Het gestolen kind

Eerste druk januari 2023

Oorspronkelijke titel *The Girl Who Dared to Dream*

Oorspronkelijke uitgever Head of Zeus Ltd.

Copyright © Diney Costeloe, 2022

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2022 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Lia Belt

Omslagontwerp Splendid Grafisch Ontwerp

Omslagbeeld © Elisabeth Ansley / Trevillion Images

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 6392 0

ISBN e-book 978 90 261 6393 7

ISBN luisterboek 978 90 261 6394 4

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.